

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

Briselē, 2019. gada 14. martā
(OR. en)

2019/0019 (COD)

PE-CONS 62/19

SOC 114
EMPL 81
PREP-BXT 62
CODEC 500

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par ārkārtas pasākumu noteikšanu sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES
REGULA (ES) 2019/...**

(... gada ...)

**par ārkārtas pasākumu noteikšanu sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā
pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības**

(Dokuments attiecas uz EEZ un Šveici)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 48. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru¹,

¹ Eiropas Parlamenta 2019. gada 13. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes ... lēmums.

tā kā:

- (1) 2017. gada 29. martā Apvienotā Karaliste, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību (LES) 50. pantu, iesniedza paziņojumu par nodomu izstāties no Savienības. Līgumi Apvienotajai Karalistei vairs nebūs piemērojami no dienas, kad stāsies spēkā izstāšanās līgums, vai, ja šāds līgums nebūs noslēgts, no dienas, kad būs apritējuši divi gadi pēc minētā paziņojuma, proti, no 2019. gada 30. marta, ja vien Eiropadome, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, vienprātīgi nenolems šo laikposmu pagarināt.
- (2) Ja izstāšanās līgums nebūs noslēgts vai ja divu gadu laikposms pēc Apvienotās Karalistes paziņojuma par nodomu izstāties no Savienības netiks pagarināts, no 2019. gada 30. marta Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā vairs nebūs piemērojami arī Savienības noteikumi par sociālā nodrošinājuma koordināciju, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 883/2004¹ un (EK) Nr. 987/2009².

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 987/2009 (2009. gada 16. septembris), ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 284, 30.10.2009., 1. lpp.).

- (3) Līdz ar to personas, kuras kā Savienības pilsoņi pirms Apvienotās Karalistes izstāšanās dienas no Savienības ir likumīgi izmantojušas Līguma par Eiropas savienības darbību (LESD) 45. un 49. pantā noteiktās tiesības uz pārvietošanās brīvību vai tiesības veikt uzņēmējdarbību, kā arī viņu ģimenes locekļi un viņu apgādību zaudējušās personas, vairs nevar paļauties uz Savienības noteikumiem par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju attiecībā uz savām sociālā nodrošinājuma tiesībām, kuru pamatā ir fakti un notikumi, kuri notikuši pirms izstāšanās dienas, un apdrošināšanas, nodarbinātības, pašnodarbinātības vai dzīvesvietas periodi, kuri savākti pirms izstāšanās dienas un kuros iesaistīta Apvienotā Karaliste. Tas skars arī bezvalstniekus un bēgļus, uz ko attiecas vai ir attiekušies vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību akti un kas ir vai ir bijuši situācijās, kurās iesaistīta Apvienotā Karaliste, kā arī viņu ģimenes locekļus un viņu apgādību zaudējušās personas.
- (4) Lai sasniegtu mērķi saglabāt attiecīgo personu sociālā nodrošinājuma tiesības, dalībvalstīm būtu jāturpina piemērot Savienības vienlīdzīgas attieksmes, pielīdzināšanas un summēšanas principus, kas noteikti Regulās (EK) Nr. 883/2004 un (EK) Nr. 987/2009, kā arī minēto regulu noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu minētos principus, attiecībā uz aptvertajām personām, faktiem vai notikumiem, kas notikuši pirms Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības, un periodiem, kas savākti pirms Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības.

- (5) Šī regula neskar spēkā esošas sociālā nodrošinājuma konvencijas un nolīgumus starp Apvienoto Karalisti un vienu vai vairākām dalībvalstīm, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 883/2004 8. pantam un Regulas (EK) Nr. 987/2009 9. pantam. Šī regula neskar Savienības vai dalībvalstu iespēju veikt pasākumus, kas attiecas uz administratīvo sadarbību un informācijas apmaiņu ar Apvienotās Karalistes kompetentajām iestādēm, lai īstenotu šīs regulas principus. Turklāt šī regula neskar Savienības vai dalībvalstu kompetenci noslēgt sociālā nodrošinājuma konvencijas un nolīgumus ar trešām valstīm vai ar Apvienoto Karalisti attiecībā uz laikposmu pēc dienas, kurā tiek pārtraukta Līgumu piemērošana Apvienotajai Karalistei.
- (6) Šī regula neskar tiesības, kuras saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesību aktiem ir iegūtas vai bija iegūšanas procesā laikposmā pirms šīs regulas piemērošanas dienas. Šādu tiesību aizsargāšanai un saglabāšanai ir vajadzīga laba sadarbība. Ir svarīgi nodrošināt, lai attiecīgajām personām laikus būtu pieejama atbilstīga informācija.

- (7) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, panākt sociālā nodrošinājuma principu – vienlīdzīgas attieksmes, pielīdzināšanas un summēšanas – vienotu un vienpusēju piemērošanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet atbildes pasākumu koordinācijas dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (8) Ņemot vērā, ka tad, ja nebūs noslēgts izstāšanās līgums vai ja divu gadu laikposms pēc Apvienotās Karalistes paziņojuma par savu nodomu izstāties no Savienības netiks pagarināts, no 2019. gada 30. marta tiks pārtraukta Līgumu piemērošana Apvienotajai Karalistei, un ka ir nepieciešams nodrošināt juridisko noteiktību, ir lietderīgi paredzēt izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas minēts LES, LESD un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 “Par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā” 4. pantā.
- (9) Šai regulai steidzamības kārtā būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tā būtu jāpiemēro no nākamās dienas pēc tam, kad Līgumi vairs nebūs piemērojami Apvienotajai Karalistei, ja vien līdz minētajai dienai nebūs stājies spēkā izstāšanās līgums, kas noslēgts ar Apvienoto Karalisti,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro Regulas (EK) Nr. 883/2004 1. pantā un Regulas (EK) Nr. 987/2009 1. pantā noteiktās definīcijas.

2. pants

Personas, uz kurām attiecas regula

Šo regulu piemēro šādām personām:

- a) dalībvalsts valstspiederīgie, bezvalstnieki un bēgļi, uz kuriem pirms šīs regulas piemērošanas dienas attiecas vai ir attiekušies vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību akti un kuri ir vai ir bijuši situācijā, kurā ir iesaistīta Apvienotā Karaliste, kā arī viņu ģimenes locekļi un viņu apgādību zaudējušās personas;
- b) Apvienotās Karalistes valstspiederīgie, uz kuriem pirms šīs regulas piemērošanas dienas attiecas vai ir attiekušies vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību akti, kā arī viņu ģimenes locekļi un viņu apgādību zaudējušās personas.

3. pants

Jomas, uz kurām attiecas šī regula

Šī regula attiecas uz visām Regulas (EK) Nr. 883/2004 3. pantā paredzētajām sociālā nodrošinājuma jomām.

4. pants

Vienlīdzīga attieksme

Šīs regulas 2. pantā minētajām personām attiecībā uz jebkuru situāciju, kas iestājusies pirms šīs regulas piemērošanas dienas, piemēro Regulas (EK) Nr. 883/2004 4. pantā minēto vienlīdzīgas attieksmes principu.

5. pants

Pielīdzināšana un summēšana

1. Pabalstiem vai ienākumiem, kas gūti Apvienotajā Karalistē pirms šīs regulas piemērošanas dienas, un faktiem vai notikumiem, kas Apvienotajā Karalistē notikuši pirms šīs regulas piemērošanas dienas, piemēro Regulas (EK) Nr. 883/2004 5. pantā paredzēto pielīdzināšanas principu.

2. Apdrošināšanas, nodarbinātības, pašnodarbinātības vai dzīvesvietas periodiem, kas Apvienotajā Karalistē savākti pirms šīs regulas piemērošanas dienas, piemēro Regulas (EK) Nr. 883/2004 6. pantā paredzēto summēšanas principu.
3. Piemēro visus citus Regulas (EK) Nr. 883/2004 un Regulas (EK) Nr. 987/2009 noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šā panta 1. un 2. punktā noteiktos principus.

6. pants

Saistība ar citiem koordinācijas instrumentiem

1. Šī regula neskar spēkā esošās sociālā nodrošinājuma konvencijas un nolīgumus starp Apvienoto Karalisti un vienu vai vairākām dalībvalstīm, kuri atbilst Regulas (EK) Nr. 883/2004 8. pantam un Regulas (EK) Nr. 987/2009 9. pantam.

2. Šī regula neskar sociālā nodrošinājuma konvencijas un nolīgumus, kas starp Apvienoto Karalisti un vienu vai vairākām dalībvalstīm noslēgti pēc dienas, kurā saskaņā ar LES 50. panta 3. punktu tiek pārtraukta Līgumu piemērošana Apvienotajai Karalistei, un kas attiecas uz laikposmu pirms šīs regulas piemērošanas dienas, ar noteikumu, ka ar minētajām konvencijām un nolīgumiem tiek īstenoti šīs regulas 5. panta 1. un 2. punktā noteiktie principi, piemēroti 5. panta 3. punktā minētie noteikumi, tie ir balstīti Regulas (EK) Nr. 883/2004 principos un atbilst tās būtībai.

7. pants

Ziņojums

Vienu gadu pēc šīs regulas piemērošanas dienas Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas īstenošanu. Minētajā ziņojumā jo īpaši aplūko praktiskas problēmas, kas radušās attiecīgajām personām, tostarp problēmas, kuras veidojas sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācijas nepārtrauktības trūkuma dēļ.

8. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no nākamās dienas pēc tam, kad saskaņā ar LES 50. panta 3. punktu Līgumi vairs nav piemērojami Apvienotajai Karalistei.

Tomēr šo regulu nepiemēro, ja līdz šīs regulas piemērošanas dienai ir stājies spēkā izstāšanās līgums, kas noslēgts ar Apvienoto Karalisti saskaņā ar LES 50. panta 2. punktu.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*